

ایمنی حریق در مراکز اسکان و تردد جانبازان و معلولین

رضا حامی^۱

این مقاله تقدیم میگردد به آن قشر از جامعه که دچار ضایعه نخاعی بوده و یا به هر دلیلی دچار نقص حرکتی میباشند. باشد که روزی به اهداف این دست نوشته دست یابیم .

کلمات کلیدی: ایمنی ساختمان ، حریق ساختمان ، جانبازان و معلولین ، خروج اضطراری ، امداد و نجات

مقدمه

با توجه به پیشرفت علم و ایجاد ساختمانهای بلند مرتبه بکارگیری سیستمی جهت تخلیه سریع افراد در مواقع اضطراری همچون حریق و زلزله از اهمیت ویژه ای برخوردار است. با توجه به این امر، در مواردی که ساکنین دچار مشکلات حرکتی میباشند نیاز به طرح خروج ویژه خواهد بود. در جوامع بزرگ همچون ایالات متحده آمریکا سازمانهای آماری افراد معلول را ۲۱/۲ میلیون نفر تخمین میزند و از سالها پیش در پی رفع خطراتی که این افراد را تهدید میکند میباشند. حملات ۱۱ سپتامبر در سال ۱۹۹۳ اهمیت ایجاد یک استراتژی ویژه خروج اضطراری را در آن کشور به نمایش گذاشت. با توجه به شواهد، فردی به نام جان آبروزو که بر روی ویلچر بود توانست پس از ۶ ساعت خود را از طبقه ۶۹ به طبقه ۴۴ برساند و سپس توسط برانکارد وی را از ساختمان خارج نمودند. همچنین دو همکار که در حال فرار از این ساختمان بودند در طبقه ۶۸ با یک خانم معلول مواجه گردیدند و کمک به این فرد بیش از یک ساعت به طول انجامید و تنها دقایقی بعد ساختمان فرو ریخت. درک صحیح از نیازهای ویژه معلولین و جانبازان هنگام خروج اضطراری به نیروی امداد، شانس تخلیه ایمن این دسته از افراد را خواهد داد.

۱-عضو انجمن علمی دانشگاه جامع علمی کاربردی ساخا Reza.Hami@yahoo.com

اهداف

این مقاله در زمینه استراتژی تخلیه و خروج اضطراری اشخاصی که از ویلچر و یا عصا استفاده مینمایند نگارش گردیده است .

این مقاله برای آگاهی افرادی که در ذیل از آنها نام برده شده نگاشته شده است:

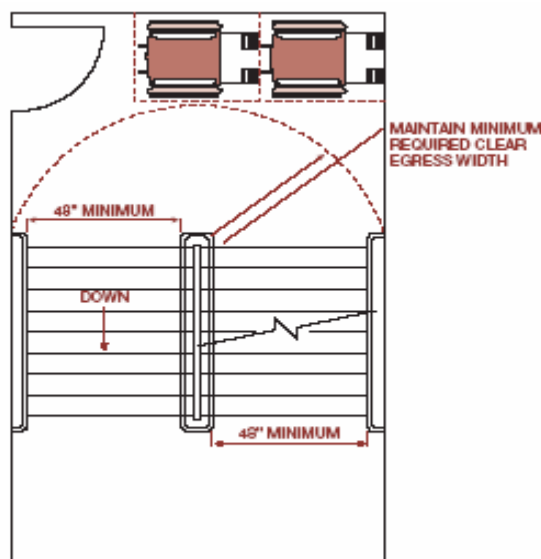
- افرادی که از ویلچر و یا سایر وسایل معلولین حرکتی استفاده مینمایند.
- مسئولین و کارشناسان ساختمان ، ایمنی و حریق .
- نیروهای اورژانس ، آتش نشان ، هلال احمر
- مالکین ساختمان و مهندسین .
- کارفرمایان و ناظران .

استانداردهای نوین

پناهگاه ها و مناطق امن

به مناطقی اطلاق میگردد که در برابر حریق جان پناه امن بوده و در بالا و پایین ساختمان قرار دارند . این پناهگاه ها جهت اسکان موقتی افراد معلول پیش از تخلیه و خروج اضطراری طراحی میشوند . این نواحی میتوانند در مسیر پلکان ، راهروی آسانسور و یا نقاطی که از نظر خطر حریق ایمن محسوب میشوند طراحی گردد. پناهگاه ها مجهز به سیستم تماس اضطراری میباشند تا معلولین بتوانند مکان خود را به مسئولین مربوط اعلام دارند . واضح است که به دلیل وضعیت جسمانی این دسته از افراد میبایست وسیله ارتباطی را در ارتفاع مناسب دسترس آنها نصب نمود .

عرض راه پله

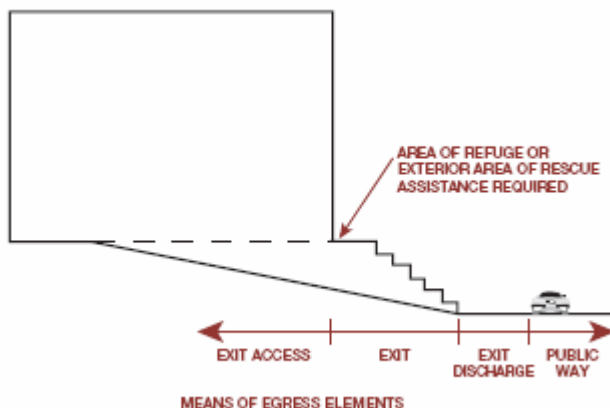
عرض راه پله میبایست ۴۸ اینچ (تقریباً ۱۲۰ سانتیمتر) باشد تا آتش نشان فضای کافی جهت حمل ویلچر را داشته باشند.

آسانسورهای خروج اضطراری

این آسانسورها مجهز به سیستم برق مجزا میباشند. این سیستم به آتش نشانها کمک میکند برای کمک رسانی به جانبازان و

معلولین به طبقات بالا و پایین ساختمان رفته و آنها را به بیرون از ساختمان هدایت نمایند. این سیستم حتی در زمان قطع برق کل ساختمان بکار خود ادامه میدهد. بدیهی است این آسانسورها میبایست در برابر نفوذ دود و حریق مقاوم بوده و در طراحی در مکان مناسب نصب گردند.

مناطق امداد و نجات بیرونی

به مناطق حفاظت شده ای در بیرون در خروجی ساختمان اطلاق میگردد که برای ایجاد مکانی امن جهت استقرار افراد دارای ناتوانی حرکتی طراحی گردیده است. علت ایجاد چنین مکانی عدم توانایی ایجاد یک سطح شیبدار به علت وجود عوارض زمینی اطراف ساختمان است. وجود

یک طرح مکتوب که توسط مسئولین مربوطه رویت و بازنگری شده و توسط ساکنین تمرین شده است امری ایده ال است. چنین طرحی همه افراد (توانا و ناتوان جسمی) در ساختمان را در نظر میگیرد و آنها را از چگونگی تخلیه در شرایط واقعی اورژانس آگاه می سازد. طرهای خروج اضطراری مورد نیاز بسیاری از مسئولین ، قوانین و ساختمانها معین مانند مدارس میباشد .

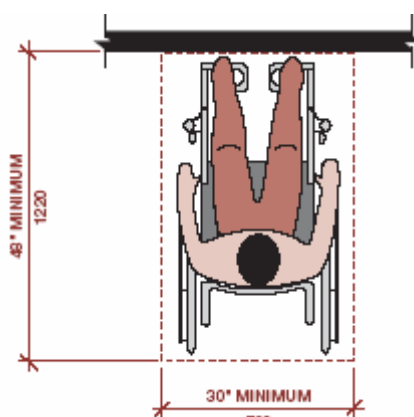
پروسه و پروتکلها

۱- ایجاد ارتباط با سازمان آتش نشانی یا سایر نیروهای امدادی که به محل کار یا محل اسکان شما هنگام وقوع حریق یا اورژانس خدمات میدهند . این ارتباط میبایست شامل:

- ایجاد یک طرح خروج اضطراری توسط سازمان آتشنشانی
 - بررسی طرح خروج اضطراری حداقل سالی یک مرتبه به کمک آتش نشانی
 - تمرین طرح خروج اضطراری در طول سال
- کارفرمایان میتوانند طرح خروج اضطراری را به طور سالیانه بررسی ، تمرین و مرتباً ارزیابی کنند .

۲- هر طرح تخلیه باید در ترکیب با موارد ذیل باشد :

- موقعیت خروجیهای قابل استفاده را شناخته و نحوه دسترسی به آنها را فرا بگیرید .
- هنگامیکه در بیرون ساختمان هستید ، تعیین کنید که آیا افراد دارای ضایعه نخاعی میتوانند خود را به (عبور عمومی) که مسافتی امن از ساختمان است برسانند و در نتیجه نقطه ملاقات ایمن را مشخص نمایند .

پیش از این به طراحی نقاط محافظت شده در پشت در

خروجی برای معلولین حرکتی اشاره شد. فضای مشخص

مورد نیاز این افراد ۳۰ اینچ و ۴۸ اینچ است.

• ایجاد سیستم ناظر در هر طبقه

این افراد مسئول نظارت و هماهنگی در موارد خروج اضطراری هستند و از این امر که به کلیه

افراد امداد رسانی مناسب صورت پذیرفته و همچنین از بسته بودن درها به سمت راهروی آسانسور

اطمینان حاصل مینمایند. این افراد وضعیت تخلیه طبقه مورد نظر را به اولین گروه امداد که به

صحنه میرسد گزارش میدهند. هنگامیکه آژیر خطر ساختمان به صدا در میاید ناظر از صحت خطر

اطمینان حاصل کرده و افراد معلول را باخبر میسازد. انتخاب ناظر دوم در صورت عدم وجود

طراحی اولیه خطر در ساختمان الزامی است. نام این افراد میبایست ثبت گردد.

• تعیین مکان یا مکانهای امن

هنگام نیاز به خروج اضطراری از طبقات بالا افراد معلول میبایست خود را با کمک یا به تنهایی به

نقاط پناهگاه امن که در ساختمان طراحی شده برسانند. این افراد میبایست موقعیتی را که در آن

پناه گرفته اند به ناظر، همکار یا سایر اشخاص در دسترس اطلاع دهند و برای دریافت کمک منتظر

بمانند. ایجاد سیستم بیسیم دو طرفه یا تلفن در این نقاط نمونه های خوب ارتباط است. ناظر یا

سایر افراد مسئول میبایست موقعیت افراد معلول را به اولین گروه امداد که به صحنه میرسد اطلاع

دهند.

- ارزیابی نیاز به تجهیزات تخلیه

در صورت وجود چنین تجهیزاتی در طبقات بالایی و پایینی ساختمان میبایست مکان آنها مشخص و

نحوه استفاده از آنها به طور منظم و برنامه ریزی شده تعیین گردد .

استفاده از تجهیزات خروج اضطراری توسط نصب علائم افراد را راهنمایی میکند.

تمرین

نحوه برخورد با شرایط مختلف و شرایط پیش بینی نشده مانند خروجیهای مسدود و مسیرهای بسته

شده .

یاد آوری

هرگز درهای بسیار داغ را باز نکنید

کسب اطمینان

